

בשבוע הרביעי של ביקורו בקאהיר מצא עודך „העולם הזה”

ספקות גוברים בליבם של אנשי השילטון והאופוזיציה שם

ענו באומה

אנואר אל-סאדאת עשה את המעשה הגדול שלו, ההיסטורי, הגעונו. הוא שבר את המיכשול, שחסם במשך דור את הדרך לשלום. הדרך נפתחה. עכשיו עומדים הישראלים לעשות את שלהם, והכל יסתדר כימעט מאליו.

סאדאת הוא איש חכם, גדול, אמיץ. מנחם בגין הוא איש חכם, גדול, אמיץ. אפשר לסמוך עליהם. הכל בסדר. זה בטוח. ביטחון זה פג.

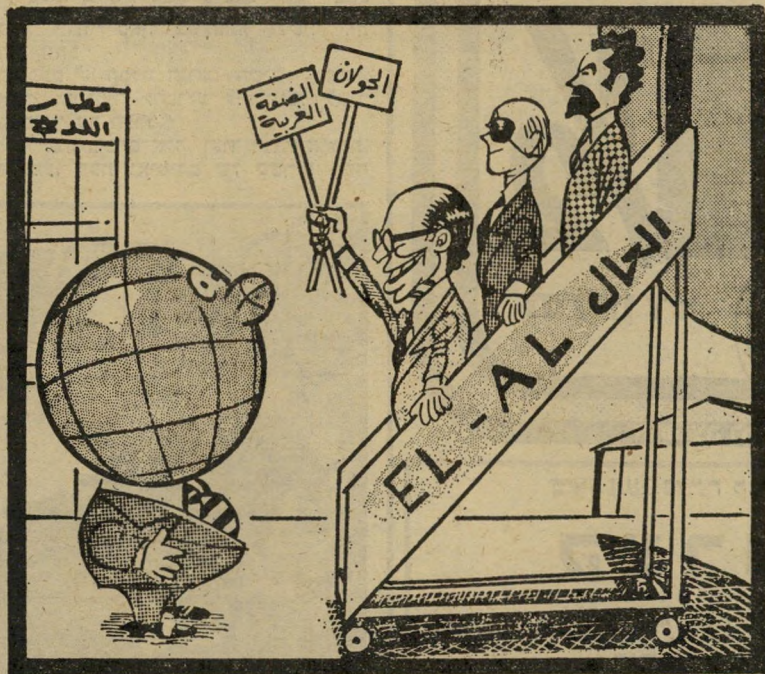
עדיין לא נעלמה האופטימיות. עדיין מאמינים רבים כי סאדאת יודע מה הוא עושה, ושגם בגין רוצה בשלום.

אך הפיקפוק החל מכתום. היודים עות בעיתונות ובקור מדאגות. זה לא הולך חלק. משתו אינו בסדר. אזי מאדימאד לא בסדר.

הבוקר, בשוק חאן אל-חלילי, גרעך לקונים המצפה למאה אלף ישראלים כבוא היום, שמע אותנו מוכר כלי-נחשת יקר רים מדברים עיבירית. הוא בירך אותנו ב"שלום עליכם", הציג את עצמו כ"יהודי מצרי. לא ישראלי. יהודי".

אחר-כך הוא משך אותי הצידה, שאל כימעט בלחש: „מה קורה? האם אתה חושב שיהיה שלום?” הדאגה העמוקה הי מתנגנת בדבריו מצננת לי, לרגע, את הלב. בפעם הראשונה מבצבצת בלב רבים כאן המחשבה: „מה יקרה אם יתרחש אסון, אם היוזמה הי היסטורית של הנשיא תיכשל?”

האסון הזה עדיין נראה רחוק מאד. קשה להאמין בו. אין רוצים להאמין בו. אך הי בלתי-אפשרי הפך פיתאום אפשרי. האסון ע לו ל לקרות.

בגין הצוהל יורד ממטוס אל-על במלחמת-העפה בלוד (אחרי פגישת איסמעיליה), כשהוא מחזיק בידיו את הגולן והגדה המערבית. מאחוריו דין זבן-אלישר. מעל לקאריקטורה זו, שהופיעה באל-אהראם, צוטטו דבריו של אל-סאדאת שסיני אינה הבעייה, אלא פלסטין. בגין אומר בכותרת שהיה נאלץ להחזיר את שני השטחים, כי איש לא בא לתבעם ממנו.

בעיניים ערביות

הפסטיבל הגדול נגמר. השבוע הי רביעי שלנו בקאהיר היה שונה לי חלוטין מקודמיו.

השבוע הראשון היה כולו מתיחות, הת להבות קדחתנית משני הצדדים. כל אחד מאיתנו, חמישה בעלי הדרכונים הישראליים הראשונים בארץ היאור, התרגשנו ועוררנו התרגשות בכל אשר פנינו, אנשיי ביטחון בכירים לימו אותנו, משרדי הי ממשלה עסקו בנו. היינו כחיות נדירות. השבוע השני והשבוע השלישי עמדו בי סימן הפסטיבל הגדול. חיינו במנה-האח, שמורים כיהלומי המלך. מפעם לפעם הגחנו מתוך איזור המלך, שהיה מעין מתנה-ריכוז דה-הלוקס. אך הפירסומת הכבירה של הי וועידה והתרגשות הגוברת לקראת ועידת הפיסגה באיסמעיליה, הטביעו את חותמן על כל תנועותינו.

ואו תם הפסטיבל. המוני הישראלים נעלמו. כנחיל-דבורים שבא והלך. נשאר רק חצירת-היסר הישראלים פזורים בעיר הי מיליונים, וגם אלה התמעטו מיום ליום. עכשיו אנחנו שלושה.

אך לתאר את מצבנו בשבוע רביעי זה? במינה אחת כיכר: נורמליזציה.

אנחנו מסתובבים בקאהיר כפי שהיינו יכולים להסתובב ברומא, בפאריס, בלונדון. אין ליווי, אין פיקוח. איש אינו מטפל בנו. אלא כשאנחנו רוצים בכך, וגם אז בקושי. אנחנו הולכים ברחוב הסואן, שני ישראליים (ולפעמים ישראלי אחד) בין אלפי מצרים. אנחנו עורכים קניות, מבקרים בי בתים פרטיים, נפגשים עם פקודי מימשל ואישים מכל הסוגים. מאות המצרים שבהם אנחנו נתקלים מדי יום, והשומעים מפינו שאנחנו ישראליים, שוב אינם רואים בכך משהו חריג עדי-להודים.

היחס נשאר ירידותי וחמים, וי אזוי נעשה ירידותי עוד יותר. אך שוב אין בו המתת של הימים הי הראשונים. משוחחים בחופשיות, מחליפים ברכות, מספקים איש את סקרנות רעהו.

המצרית הנאה בבית-הקפה של מלון שרתון שומעת מפי בן-שיחנו המצרי שאני ישראלי, מגיבה מניה-רוביה: „הוא לא נר-אה כמו אויב?” אני משיב לה: „גם את לא?” מחייכים. לחצים ידיים. נערה-מעלית מקשיב לשיחתנו העיברית, שואל: „מאיזו ארץ אתם?” אנחנו עונים: „מישראל.” אלפית-שניה של אפתעה, וי מייד הריאקציה: צחוק מתגלגל מצידו, צחוק מתגלגל מצידו, „בחיכם!” לחיצת ידיים. „מרחאבה.”

הכנר, המנגן מנגינות צועניות במיסעדה המפוארת („אין כניסה לגברים בלי מיקר-טון ועניבה, בבקשה!”) מתבקש עלי-ידי בשבוע הראשון, לנגן את הבה נגילה. אז פרץ בצחוק, הצמיד את אצבעו לשפתיו בתנועה היתולית מוגזמת, וניגן את הי רפסודה ההונגרית. אתמול ראה אותי בי אותו מקום סועד בחברת כמה מיליונרים מקומיים ונשותיהם, ופתח בלי הזמנה בי הבה נגילה, כשהסועדים המצרים מוחאים כפיים בהתלהבות, שנעורה בין מצרי טוב. לאחר-מכן ניגן שיר שרק הוא ואני ידענו מהו: אידישע מאמע.

הכל רגוע. הכל נורמלי. שני ישראלים בארץ ירידותית.

אך באוסף הופיע ענו קטן. ענו קטן מאד, עדיין. אך רבים כבר ראוהו, ומתכווננים בו כדאגה, מי בגלוי ומי בהיחבא, תוך העפת מכטים חפופים.

שאלה של יהודי

ענתה ראש מיפלגת האופוזיציה השמאלית החוקית. מוחיי-אלי-דין משמש גם כראש מועצת-השלום הפרו-סובייטית, שפוזרה לפני שבוע בפקודת הנשיא סאדאת. הוא קיבל את אורי אבנרי בביתו.

ראש האופוזיציה חאלד מוחיי-אלי-דין, אחד הקצינים שהחילו את המה-פכה ב-1952, אלוף-מישנה של חיל-השיריון במלחמת 1948, הוא

ע ד לפני שבוע, הכל נראה פשוט וחלק.